

Szkoła Podstawowa nr 84
Im. Waleriana Łukasińskiego
ul. Radzymińska 227
03-611 Warszawa

Szkolny Program Wspierania Uzdolnionych

***Istnieje coś bardziej niespotykanego, coś o wiele
lepszego niż zdolności. Jest to zdolność rozpoznawania
zdolności.***

ElbertHumbard

Warszawa 2013

Spis treści:

Wstęp.....	3
Szkolna definicja ucznia zdolnego.....	3
Charakterystyka szkoły i środowiska.....	3
Cele programu.....	9
Cel ogólny.....	9
Cele szczegółowe.....	9
Realizacja celów programu.....	10
Ad 1 Zidentyfikowanie i zdiagnozowanie uzdolnień, predyspozycji oraz zainteresowań uczniów .	10
Ad 2 Uwzględnianie indywidualnych potrzeb ucznia w procesie dydaktycznym.....	10
Ad 3 Optymalna oferta zajęć umożliwiających rozwój uzdolnień.....	11
Ad 4 Rozszerzenie współpracy i korelacja działań różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uzdolnionych.....	12
Ad 5 Zwiększenie zakresu współpracy z rodzicami oraz zwiększenie świadomości rodziców na temat uzdolnień dzieci i ich wspierania.....	13
Ad 6 Dołączenie do sieci szkół wspierających uzdolnionych.....	13
Obudowa programu.....	14
Motywowanie i promowanie uczniów uzdolnionych.....	14
Dokumentowanie osiągnięć i rejestracja uczniów uzdolnionych.....	14
Realizatorzy programu.....	15
Współpraca z rodzicami.....	17
Monitoring i ewaluacja.....	18
Harmonogram działań.....	20

Wstęp

Zainteresowanie problematyką zdolności, poza względami kulturowo-społecznymi w tym ekonomiczno-politycznymi, ma także aspekt indywidualny związany z samorealizacją i poczuciem szczęścia konkretnych osób. Zdolne dziecko, jeśli nie zostanie przez dorosłych odpowiednio potraktowane, ukierunkowane, nie wykorzysta swojego potencjału w pełni. Odbije się to niekorzystnie na jego karierze zawodowej i życiu prywatnym, na jego poczuciu własnej wartości i zadowolenia, a w konsekwencji na jakości jego życia. Od wielu lat udaje nam się realizować Program Wychowawczy Szkoły. Uczniowie naszej szkoły mają możliwość osiągnięcia sukcesu edukacyjnego w wielu dziedzinach, na miarę swoich możliwości, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Na ich potrzeby stworzona została bogata oferta zajęć pozalekcyjnych: przedmiotowych, artystycznych i sportowych. Nasi uczniowie zostają laureatami konkursów, odnoszą znaczące sukcesy sportowe oraz artystyczne (zespół taneczny). Dobrze się stało, że w naszej szkole powstał również Szkolny Program Wspierania Uzdolnień. Dzięki jego realizacji chcemy dać szansę większej liczbie dzieci, które mogą więcej, chcą więcej. Program ma obudzić drzemiące w nich talenty, pasje, zainteresowania, zdolności, ma motywować do wysiłku, własnej aktywności, ma zachęcać do współdziałania z własnym talentem. Mamy nadzieję, że to, co nasi uczniowie teraz odkryją w sobie i rozwiną z pomocą pedagogów, zaowocuje w przyszłości, w ich dorosłym życiu, prywatnym, rodzinnym, mamy nadzieję, że nasz program stworzy wielu ludzi z pasją, którzy będą twórczo tworzyć naszą rzeczywistość.

Szkolna definicja ucznia zdolnego:

Adresatem tego programu jest uczeń, który „posiada pewne predyspozycje poznawcze, artystyczne, społeczne lub motoryczne. Rozwija je zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i możliwościami. Jest dociekliwy i pomysłowy, dostrzega problemy i rozwiązuje je w oryginalny sposób, łatwo przetwarza informacje, wykazuje szybkie tempo myślenia i wnioskowania.”.

Charakterystyka szkoły i środowiska:

Obecnie szkoła działa w zakresie wspierania uzdolnień wykorzystując swoje zasoby ludzkie oraz materialne:

Kadra pedagogiczna.

Oferujemy zajęcia pod kierunkiem wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej. W Szkole Podstawowej nr 84 zatrudnionych jest 60 nauczycieli. Wszyscy nauczyciele posiadają wyższe wykształcenie z przygotowaniem pedagogicznym a 30% z nich ma kwalifikacje do nauczania dwóch przedmiotów. Aktywność zawodowa kadry skutkuje tym, że nadal systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe i doskonalą swoje umiejętności w różnego rodzaju

szkoleniach, warsztatach, kursach oraz zdobywają kolejne stopnie awansu zawodowego: 29 nauczycieli (co stanowi 48 % kadry pedagogicznej) uzyskało najwyższy stopień awansu zawodowego (nauczyciele dyplomowani).

Wśród nauczycieli jest wielu absolwentów SP 84.

W trakcie realizacji tego programu przewidujemy dodatkowe szkolenia Rady Pedagogicznej dotyczące diagnozowania uczniów zdolnych, pracy z uczniami zdolnymi osiagającymi mierzalne sukcesy oraz pracy z uczniami uzdolnionymi nie osiagającymi mierzalnych sukcesów.

Zasoby materialne placówki:

Szkoła Podstawowa Nr 84 posiada:

- zmodernizowane pracownie,
- wydzielone skrzydło z nowocześnie wyposażonymi salami dydaktycznymi dla dzieci sześciolletnich,
- nowoczesną pracownię komputerową,
- mobilną pracownię przedmiotową,
- tablice interaktywne,
- bardzo dobrze wyposażoną i skomputeryzowaną bibliotekę szkolną,
- profesjonalnie wyposażone gabinety: logopedyczny i terapii pedagogicznej,
- dwie sale świetlicowe,
- stołówkę,
- dobrze wyposażone dwie sale gimnastyczne,
- nowoczesne boisko sportowe,
- nowy plac zabaw dla dzieci sześciolletnich.

Współpraca w zakresie wspierania uzdolnień:

Z rodzicami współpracują na bieżąco wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi i nauczyciele specjaliści. Bardzo dobrze układa się współpraca z Radą Rodziców.

Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- Towarzystwo Rozwijania Aktywności Twórczej „Szansa” – zajęcia plastyczne w klasach pierwszych.
- Dom Kultury „Zacisze” – zajęcia plastyczne w klasach pierwszych, muzyczne w klasach drugich, zajęcia taneczne w klasach trzecich oraz współpraca bieżąca związana z działalnością DK.
- Stale współpracujemy z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną oraz Strażą Miejską, Urzędem Dzielnicy.
- Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polski – udział w zajęciach z robotyki i Akademii Przyszłości.
- Uniwersytet Warszawski wydział Chemii – zajęcia „Niezwyczajna lekcja chemii”.
- LingoStar - najpiękniejsze doświadczenia chemiczne i fizyczne dla dzieci w ramach programu „Mały Edison”
- Szkoły Targówka – stała współpraca polegająca na wymianie doświadczeń, organizacji konkursów itp.

Podstawy prawne regulujące pracę z uczniem zdolnym:

1. Art. I pkt. 6 Ustawy z dnia 7 września 1991 r o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425 z późniejszymi zmianami).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002r. w sprawie organizacji oraz sposobów przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125).
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z dnia 29.01. 2003).
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłacania stypendium ministra za osiągnięcia w nauce oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 marca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 54, poz. 442).
7. Rozporządzenie MENiS z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz. U. Nr 3 z 2002 r., poz. 28).
8. Zarządzenia Prezydenta m. st. Warszawy w sprawie przyznania Certyfikatu Prezydenta miasta stołecznego Warszawy „WARS i SAWA”.
9. Uchwała Rady Pedagogicznej nr 20,
Statut Szkoły (stan na 6 marca 2013 r.)
Rozdział III CELE I ZADANIA SZKOŁY
§ 8,
6) uczniom o szczególnych uzdolnieniach szkoła umożliwi indywidualny tok nauczania oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie;
§ 9
b) zapewnienie indywidualizacji nauczania w procesie lekcyjnym,
d) organizowanie indywidualnego toku nauki dla dzieci wybitnie zdolnych,
e) rozszerzenie zainteresowań uczniów poprzez organizację imprez, wycieczek, konkursów i kół zainteresowań sprzyjających pogłębianiu wiedzy indywidualnej;
Rozdział VI WSPÓŁPRACA RODZICÓW I NAUCZYCIELI
§ 32
11.e) wspieranie Rodziców (Prawnych opiekunów) uczniów zdolnych oraz uczniów z trudnościami w nauce,

Rozdział VII NAUCZYCIELE I INNI PRACOWNICY SZKOŁY

§ 34

2. Nauczyciel obowiązany jest:

2) wspierać każdego ucznia w jego rozwoju;

§ 35

2. Nauczyciel odpowiada za:

4) właściwe kształtowanie zainteresowań, kierowanie i wspieranie rozwoju psychofizycznego oraz doskonalenie uzdolnień i osobowości uczniów;

§ 37

2. Do obowiązków wychowawcy należy:

5) współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie:

a) ustalanie z nimi i koordynowanie działań wychowawczych wobec ogółu uczniów klasy, a także wobec uczniów wymagających specjalnego zainteresowania, np. szczególnie uzdolnionych lub z niepowodzeniami szkolnymi,

§38a

2. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, wynikających w szczególności:

4) ze szczególnych uzdolnień;

9. W miarę możliwości w szkole pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest udzielana uczniom w formie:

1) zajęć rozwijających uzdolnienia;

11. Zajęcia rozwijające uzdolnienia organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz prowadzi się przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Liczba uczestników zajęć wynosi do 8.

18. Nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści w szkole prowadzą działania pedagogiczne mające na celu:

1) rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia, w tym:

2) rozpoznanie zainteresowań i uzdolnień uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz zaplanowanie wsparcia związanego z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień uczniów.

§ 39

3. Do zadań pedagoga w szkole należy:

1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych dotyczących poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron uczniów;

§ 40

2. Do zadań psychologa w szkole należy:

1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych dotyczących poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron uczniów;

Rozdział VIII UCZNIOWIE SZKOŁY

§ 45

1) Uczeń ma prawo, zgodnie z Konwencją o prawach dziecka, do:

i) rozwijania własnych zainteresowań, zdolności i talentów w zakresie oferty edukacyjnej placówki i kwalifikacji jej kadry pedagogicznej,
j) przejawiania własnej aktywności w zdobywaniu wiedzy przy wykorzystaniu możliwości szkoły, w szczególności zaś do realizowania indywidualnego toku nauki,

§ 46

5. Nagrody i wyróżnienia stosowane są wobec uczniów wyróżniających się w nauce, pracy społecznej, zachowaniu, za uzyskanie sukcesów indywidualnych lub zespołowych w imprezach, konkursach, zawodach sportowych itp. organizowanych na terenie i poza terenem szkoły.

Nagrody te mogą być następujące:

1) pochwała indywidualna nauczyciela lub wychowawcy wobec klasy;
2) pochwała wobec Rodziców (Prawnych opiekunów) danego zespołu klasowego;
3) pochwała na apelu szkolnym wobec uczniów;
4) pochwała Dyrektora szkoły;
5) wyróżnienie listem pochwalnym lub nagrodą książkową;
6) prezentacja osiągnięć ucznia na forum klasy lub szkoły;
6a) przyznanie stypendium za wyniki w nauce zgodnie z zatwierdzonym Regulaminem Przyznawania Stypendium.

6. O wyróżnieniu lub nagrodzeniu ucznia szkoła powiadamia Rodziców (Prawnych opiekunów).

7. Rada Rodziców ma prawo ustanowienia odznaki dla wyróżniających się uczniów i określenia trybu jej przyznawania.

Rozdział VIIIa ZASADY WEWNĄTRZSZKOLNEGO OCENIANIA UCZNIÓW

§ 46d

2a. Roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

§ 46j

3. Ustala się następujące kryteria ocen:

1) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotów w danej klasie,
- b) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- c) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych związanych z programem nauczania danej klasy,
- d) rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- e) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, klasyfikując się do finałów na szczeblu szkolnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- f) w przypadku laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ogólnopolskim uczeń otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych celującą roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną;

§ 46s3a. Na wniosek Rodziców (Prawnych opiekunów) i po uzyskaniu zgody wychowawcy klasy lub na wniosek wychowawcy klasy lub na wniosek wychowawcy klasy i po uzyskaniu zgody Rodziców (Prawnych opiekunów) Rada Pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.

W związku z przystąpieniem do realizacji tego programu należy uzupełnić Statut Szkoły o punkty dotyczące: diagnozy uczniów klas IV, wprowadzania Indywidualnych Programów Nauki, promowania uczniów uzdolnionych nie osiągających mierzalnych sukcesów.

Cele programu.

Cel ogólny:

Stworzenie jak największej liczbie uczniów możliwości rozwijania zdolności i zainteresowań.

Cele szczegółowe:

1. Zidentyfikowanie i zdiagnozowanie uzdolnień, predyspozycji oraz zainteresowań uczniów.
2. Uwzględnianie indywidualnych potrzeb ucznia w procesie dydaktycznym.
3. Optymalna oferta zajęć umożliwiających rozwój uzdolnień.
4. Rozszerzenie współpracy i korelacja działań różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uzdolnionych.
5. Zwiększenie zakresu współpracy z rodzicami, oraz zwiększenie świadomości rodziców na temat uzdolnień dzieci i ich wspierania.
6. Dołączenie do sieci szkół wspierających uzdolnionych.

Realizacja celów programu.

Ad 1 Zidentyfikowanie i zdiagnozowanie uzdolnień, predyspozycji oraz zainteresowań uczniów.

Zidentyfikowanie uzdolnień, predyspozycji oraz zainteresowań u uczniów to zadanie wymagające współpracy i zaangażowania zarówno nauczycieli, rodziców jak i samych uczniów. W celu zgromadzenia jak największej ilości informacji o uczniach Zespół ds. Wspierania Uczniów Uzdolnionych ustalił następujące działania w klasach pierwszych i czwartych w roku szkolnym 2013/2014:

- obserwacja uczniów przez nauczycieli podczas zajęć lekcyjnych mająca na celu rozpoznanie uzdolnień i zainteresowań uczniów,
- wymiana informacji o uczniach pomiędzy nauczycielami uczącymi w danej klasie,
- ścisła współpraca wychowawców, nauczycieli i rodziców w celu uzyskania informacji o uczniu,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- wybór narzędzi badawczych i przeprowadzenie badań wśród nauczycieli, uczniów i rodziców (ankiety, testy uzdolnień, badania zainteresowań),
- analiza wyników testów i ankiet,
- analiza dotychczasowych osiągnięć uczniów.

Metody, które pomogą wyłonić w naszej szkole uczniów uzdolnionych i określić ich zainteresowania oraz pasje:

- nominacje nauczycieli,
- nominacje rodziców,
- nominacje grupy rówieśniczej,
- osiągnięcia w konkursach, zawodach,
- testy sprawnościowe, testy uzdolnień.

Przy identyfikowaniu uzdolnień trzeba uwzględnić nie tylko zdolności, które łatwo zbadać i zmierzyć. Należy pamiętać o uzdolnieniach niemierzalnych np. interpersonalnych aby nie pominąć, żadnego z potencjalnych uczniów uzdolnionych.

Ad 2 Uwzględnianie indywidualnych potrzeb ucznia w procesie dydaktycznym.

W ramach Szkolnego Programu Wspierania Uzdolnionych przewidywane są do realizacji następujące formy indywidualnej i grupowej pracy z uczniami zdolnymi:

- indywidualizacja pracy podczas zajęć lekcyjnych, praca wg indywidualnych programów nauczania,
- wykonywanie prac dodatkowych (np. ćwiczenia, referaty, artykuły prasowe, prace plastyczne itp.),
- prowadzenie doświadczeń i obserwacji oraz formułowanie odpowiednich wniosków,

- zadania długoterminowe do samodzielnego opracowania,
- opracowywanie prezentacji do przedstawienia na szerszym forum,
- uczestnictwo w konkursach i akcjach na terenie szkoły oraz poza nią,
- konsultacje z nauczycielami,
- występy na pokazach, przeglądach, zawodach, turniejach, prezentacjach,
- udział w spotkaniach z fachowcami i specjalistami z różnych dziedzin nauki.

Przewidywane formy pracy z uczniem zdolnym:

Na lekcji:

- różnicowanie treści i wymagań,
- stawianie problemów,
- zlecone zadania indywidualne,
- opieka nad grupą uczniów klasy,
- analiza literatury przedmiotu,
- asystent przedmiotowy,
- projekt uczniowski.

Poza lekcjami:

- koła zainteresowań,
- kontakty indywidualne przed konkursami, przeglądami, itp.,
- szkolne konkursy i przeglądy,
- spotkania z ekspertami.

Poza szkołą:

- zawody międzyszkolne,
- konkursy, przeglądy i olimpiady,
- wycieczki edukacyjne,
- wymiana doświadczeń z uczniami ze szkół z sieci szkół wspierających uzdolnionych, z którymi nawiążemy współpracę.

Inne formy:

- praca samodzielna,
- edukacja przyspieszona (ITN, IPN),
- projekty edukacyjne tworzone dla uczniów uzdolnionych,
- tworzenie portfolio,
- przydzielanie nauczyciela - opiekuna.

Ad 3 Optymalna oferta zajęć umożliwiających rozwój uzdolnień.

Zajęcia pozalekcyjne proponowane przez szkołę mogą one ulec zmianie w zależności od potrzeb:

- Język angielski w oddziałach przedszkolnych kl.0
- Edukacja ekologiczna w kasach I-III
- Edukacja patriotyczno – obywatelska w kl. IV
- SKS dla kl.I-III
- SKS dla kl.IV-VI
- Koło matematyczno – przyrodnicze dla kl.II-III

- Koło przyrodnicze dla kl.IV-VI
- Koło informatyczne dla kl.II-III
- Koło informatyczne dla kl IV-VI
- Chór dla kl.0-III
- Chór dla kl.IV-VI
- Rytmika w oddziałach przedszkolnych
- Koło teatralne „Znak” dla kl.IV-VI
- Koło plastyczne dla kl.IV-VI
- Koło „Caritas”
- Koło historyczne
- Koło czytelnicze dla kl.0
- Koło czytelnicze dla kl.I-III

Programy własne prowadzone w szkole:

- Edukacja ekologiczna „Przyjaciel Ziemi”
- Edukacja patriotyczno-obywatelska „W kręgu małej i wielkiej Ojczyzny”
- Edukacja czytelnicza „Edukacja czytelnicza i medialna dla klas IV-VI – moduł biblioteczny”
- Zajęcia muzyczno-ruchowe „Wychowanie przez muzykę – rozwój muzycznej aktywności i twórczości dziecięcej według C. Orffa”
- Zajęcia logopedyczne „Program zajęć logopedycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym Profilaktyka Diagnoza Terapia zaburzeń mowy”

Organizowanie konkursów zewnątrzszkolnych:

- „Już to wiem” konkurs wiedzy zintegrowanej dla klas trzecich
- „Na szkle malowane”
- „Bajka rodzinna”
- Olimpiada języka angielskiego dla klas II i III
- Olimpiada języka angielskiego dla klas V i VI

Ad 4 Rozszerzenie współpracy i korelacja działań różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uzdolnionych.

Planowany jest dalszy rozwój współpracy z instytucjami z którymi do tej pory wspólnie wspieraliśmy naszych uczniów oraz poszerzanie jej zgodnie z potrzebami o współpracę z innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci zdolnych oraz z instytucjami świadczącymi pomoc w uzyskaniu stypendiów dla uczniów zdolnych.

Szczególnie mocno musimy zwrócić uwagę na współpracę z PPP nr 13 gdzie wyznaczono osobę odpowiedzialną za współpracę ze szkołami, które otrzymały certyfikat „Wars i Sawa”. Pani Małgorzata Gołąb zajmuje się między innymi doradztwem dla dzieci zdolnych i ich rodziców oraz nauczycieli a także prowadzi zajęcia skierowane do dzieci zdolnych od klasy II do VI.

Koniecznym też jest położenie większego nacisku na typowanie dzieci zdolnych do stypendiów naukowych oraz dbałość o pokazanie im jak najszerszej ogólnopolskiej oferty stypendialnej.

Przewidywane formy współpracy z instytucjami na rzecz ucznia zdolnego:

- wykłady,
- szkolenia,
- wycieczki,
- diagnoza,
- wspólne projekty,
- organizacja konkursów,
- wymiana doświadczeń.

Ad 5 Zwiększenie zakresu współpracy z rodzicami, oraz zwiększenie świadomości rodziców na temat uzdolnień dzieci i ich wspierania.

Rolą nauczycieli oraz pedagoga szkolnego w zakresie współpracy z rodzicami ucznia uzdolnionego będzie: przeprowadzenie wywiadu rodzinnego, uświadamianie rodzicom rodzaju uzdolnień dziecka, podkreślanie znaczenia pracy w osiąganiu sukcesu, ukierunkowanie procesu wychowawczego, kierowanie rodziców na konsultacje do poradni psychologiczno- pedagogicznej, zaangażowanie rodziców do rozwijania zdolności ich dzieci, zachęcanie rodziców do aktywnego spędzania czasu z dzieckiem. Przewidywane formy pracy z rodzicami:

- konsultacje,
- wypełnianie ankiet,
- wspieranie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień,
- utrzymywanie współpracy z wychowawcą i nauczycielem opiekunem,
- zgłoszenie do dyrektora szkoły wniosku o przyznanie indywidualnego toku lub programu nauczania,
- pomoc w organizacji wyjazdów i wyjazdów,
- udział w promocji uczniów,
- współpraca w zakresie pozyskiwania funduszy na nagrody,
- promowanie osiągnięć uczniów.

Ad 6 Dołączenie do sieci szkół wspierających uzdolnionych.

Nawiązanie współpracy ze szkołami biorącymi udział w programie "Wars i Sawa" jest obowiązkiem placówki przystępującej do sieci ale dla nas to przede wszystkim zaszczyt i wartość dodana, ponieważ nasi nauczyciele chętnie współpracują z innymi szkołami bo daje to korzyści im oraz ich uczniom. Przewidywane formy pracy w ramach programu:

- udział w szkoleniach, warsztatach,
- wymiana doświadczeń,
- uczestnictwo w konkursach i akcjach organizowanych w ramach programu,
- organizacja imprez związanych z udziałem w programie.

Obudowa programu.

Motywowanie i promowanie uczniów uzdolnionych.

Szkolny Program Wspierania Uzdolnionych zakłada zapewnienie wszystkim uczniom odpowiednich warunków do wszechstronnego i prawidłowego rozwoju, realizacji zainteresowań oraz pasji oraz rozwijania różnorodnych rodzajów aktywności twórczej w atmosferze życzliwości, zrozumienia i wzajemnego szacunku. W ramach psychicznego wsparcia ucznia uzdolnionego przewidziane są następujące działania:

- ścisła współpraca między nauczycielami, wychowawcami, rodzicami oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w diagnozowaniu uzdolnień,
- rozpoznawanie warunków życia i nauki ucznia przez pedagoga szkolnego, organizowanie w razie potrzeby opieki i pomocy materialnej takiej jak żywienie i zasiłki losowe,
- ścisła współpraca z PPP w zakresie stworzenia wszystkim uczniom warunków do korzystania z zorganizowanych form pomocy pedagogicznej i psychologicznej, zarówno na terenie szkoły, jak i Poradni: pomoc w diagnozowaniu uczniów, prowadzenie zajęć z zakresu kreatywności i twórczego myślenia, konsultacje z nauczycielami realizującymi program oraz z rodzicami, udzielanie porad i pomocy.
- systematyczna współpraca z rodzicami, wspieranie ucznia uzdolnionego w sytuacjach domowych.

Promocja uczniów:

- informowanie na bieżąco szkolnej społeczności o sukcesach ich koleżanek i kolegów na apelach,
- publikowanie nazwisk laureatów konkursów w szkolnych gablotach, na szkolnej stronie internetowej i w lokalnej prasie,
- prezentacja dorobku uczniowskiego podczas spotkań z rodzicami, na wystawach,
- występy laureatów konkursów, olimpiad i przeglądów na imprezach organizowanych przez lokalny samorząd,
- wykorzystanie możliwości nagradzania uczniów zdolnych zawartych w Statucie Szkoły.

Dokumentowanie osiągnięć, i rejestracja uczniów uzdolnionych.

Planujemy stworzenie bazy informacji o uczniach zdolnych objętych szkolnym programem wspierania uzdolnień.

1. Baza zostanie stworzona na podstawie opinii nauczycieli przedmiotowych i wychowawców.
2. Baza będzie uaktualniana na bieżąco.
3. Osobą odpowiedzialną za bazę będzie szkolny lider wspierania uzdolnień.
4. Informacje znajdujące się w bazie:
  - imię i nazwisko ucznia,

- data urodzenia,
  - klasa, do której uczęszcza,
  - nazwisko wychowawcy klasy,
  - podstawa przyjęcia do Szkolnego Programu Wspierania Uzdolnionych,
  - obszar (dziedzina) zidentyfikowanych uzdolnień,
  - lista dotychczasowych osiągnięć,
  - imię i nazwisko osoby zgłaszającej,
  - adnotacje o podjętych metodach pracy w ramach programu.
5. Swobodny dostęp do danych zawartych w bazie będą mieć wszyscy nauczyciele pracujący w naszej szkole.
6. O fakcie wpisania ucznia do szkolnej bazy uczniów zdolnych objętych programem poinformowani zostaną:
- uczeń,
  - rodzice ucznia,
  - wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń,
  - wszyscy nauczyciele w danej klasie, za pośrednictwem wychowawcy klasy.
- Oprócz tego każdy uczeń zaangażowany w nasz program, z pomocą nauczycieli i rodziców, będzie tworzył własne portfolio, które będzie przedstawiało jego możliwości i osiągnięcia.

Realizatorzy programu.

Program rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów jest realizowany przez następujące podmioty:

1. Dyrekcja szkoły.
2. Lider i Szkolny Zespół Wspierania Uzdolnionych.
3. Rada Pedagogiczna.
4. Nauczyciele przedmiotów i zajęć pozalekcyjnych.
5. Biblioteka.
6. Pedagog szkolny.

Zadania Dyrekcji Szkoły:

- zapewnienie optymalnych warunków pracy z uczniem zdolnym,
- promocja programu wśród władz lokalnych, pomoc w pozyskiwaniu funduszy na rzecz pracy z uczniami zdolnymi oraz ich wspierania w szkole,
- stworzenie nauczycielowi możliwości pogłębiania swojej wiedzy w zakresie pracy z uczniem zdolnym,
- promowanie nauczycieli podejmujących pracę z uczniami uzdolnionymi i osiągającymi wyróżniające efekty swojego działania.

Zadania Lidera Zespołu Wspierania Uzdolnionych:

- zainicjowanie powołania Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnionych i koordynowanie jego pracami,
- stworzenie bazy danych dotyczącej uczniów zdolnych w szkole,

- koordynacja działań związanych z pozyskaniem pomocy materialnej dla uczniów uzdolnionych,
- bieżące informowanie nauczycieli i uczniów o aktualnych działaniach szkoły, środowiska i formach o zasięgu szkolnym, lokalnym i wojewódzkim w zakresie rozwijania uzdolnień (konkursach, przeglądach).

Zadania Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnionych:

- ustalenie procedury identyfikacji uczniów zdolnych,
- tworzenie narzędzi do rozpoznawania uzdolnień,
- dokonanie weryfikacji kandydatów i określenie form pracy z uczniami zdolnymi,
- dostarczanie informacji zwrotnej o uczniu wychowawcy, Radzie Pedagogicznej i rodzicom,
- monitorowanie przebiegu programu i dokonanie jego ewaluacji,
- wspomaganie nauczycieli pracujących z uczniami zdolnymi,
- promocja uczniów uzdolnionych oraz nauczycieli opiekujących się nimi.

Zadania nauczycieli przedmiotów i zajęć pozalekcyjnych:

- krótkie, kilkuminutowe rozmowy nauczyciela z uczniem, zwykle komentujące w sposób rozszerzający bieżący materiał lub kończące się sformułowaniem problemu, a potem rozwiązaniem go,
- zadawanie dodatkowych zadań podczas prac klasowych i domowych,
- przygotowanie przez ucznia referatów po przeczytaniu odpowiedniej literatury,
- prowadzenie przez uczniów fragmentów lekcji (czasami przygotowanie całej lekcji),
- zachęcanie do czytania fachowych czasopism,
- zwiększanie wymagań, co do ścisłości i precyzji ich wypowiedzi,
- stworzenie uczniom najzdolniejszym okazji do swobodnego wyboru zadań trudniejszych, swobodnej decyzji w podejmowaniu dodatkowych zadań,
- organizowanie konkursów w rozwiązywaniu zadań trudniejszych.
- praca w grupach o podobnym poziomie uzdolnień, gdzie zadawane są zadania trudniejsze dla grup zdolniejszych,
- praca w grupach, w których uczniowie uzdolnieni pełnią rolę liderów,
- inne formy opracowane przez nauczycieli przedmiotów i zajęć pozalekcyjnych.

Zadania biblioteki:

- gromadzenie i eksponowanie księgozbioru dotyczącego pracy z uczniem zdolnym,
- wzbogacanie zbiorów biblioteki o publikacje będące w kręgu zainteresowań uczniów uczestniczących w szkolnym programie.

Zadania Pedagoga Szkolnego:

- współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, nauczycielami, ze Szkolnym Zespołem Wspierania Uzdolnionych,
- kontakty z rodzicami, wychowawcami uczniów uzdolnionych,
- pedagogizacja rodziców w zakresie pracy z uczniem uzdolnionym,
- opieka psychologiczno-pedagogiczna nad uczniem uzdolnionym,
- aktualizacja oferty stypendialnej.

Współpraca z rodzicami

Rodzice mają prawo decydować o całym procesie wychowania oraz nauczania dziecka w szkole. Pozytywne relacje między nauczycielami a domem rodzinnym wpływają na całokształt edukacji, prawidłowy rozwój dziecka, sprzyjają postępom i ułatwiają osiągnięcie sukcesów. Jednolity kierunek oddziaływań dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych to klucz do sukcesu wszystkich uczniów, a w szczególności dzieci uzdolnionych. Należy więc dążyć do ścisłej, planowej i ukierunkowanej współpracy z rodzicami, gdyż to podniesie jakość i efektywność pracy z uczniem zdolnym.

Realizacja tego celu odbywa się poprzez:

- nawiązanie współpracy z rodzicami, mającej na celu lepsze poznanie ich (rodziców i uczniów) i stymulowanie rozwoju zdolności u dzieci, budowanie dobrych relacji,
- doskonalenie funkcji wychowawczej rodziny, prowadzenie pedagogizacji na temat pracy, możliwości wsparcia i opieki nad dzieckiem uzdolnionym,
- informowanie na bieżąco rodziców o postępach dziecka uzdolnionego,
- organizację doradztwa dla rodziców ucznia uzdolnionego,
- zachęcanie rodziców do motywowania dzieci i do wspólnego analizowania osiągnięć uczniów i planowania dalszego ich rozwoju,
- udział rodziców w konkursach, zawodach, imprezach,
- pomoc w wykonaniu portfolio,
- pracę z rodzicami w obszarze komunikacji interpersonalnej rodzic-dziecko, w celu akceptacji i zrozumienia indywidualnych potrzeb,
- opiekę rodziców i współpracę logistyczno-finansową ze szkołą (wyjazdy na konkursy, zawody, wystawy itp.),
- wzajemną pomoc nauczycieli i rodziców w każdym zakresie.

Monitoring i ewaluacja

Zespół ds. wspierania uczniów zdolnych odpowiada za monitorowanie przebiegu realizacji Szkolnego Programu Wspierania Uzdolnionych. Ewaluacja programu prowadzona będzie systematycznie w czasie realizacji zaplanowanych działań. Miernikiem stopnia i jakości realizacji programu będą zarówno osiągnięcia uczniów w różnego rodzaju konkursach, przeglądach i zawodach, wzrost liczby laureatów i finalistów konkursów przedmiotowych, jak również opinie uczniów, rodziców oraz wszystkich nauczycieli realizujących program.

Program zakłada następujące formy monitoringu:

1. Na początku roku szkolnego:
  - analiza wyników przeprowadzonej w celu wytypowania uczniów uzdolnionych diagnozy wstępnej.
2. W trakcie realizacji działań programowych:
  - systematyczna analiza dokumentacji (planów, harmonogramów, dzienników lekcyjnych, dzienników kół zainteresowań, portfolio uczniów itp.),
  - wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami.
3. Na końcu każdego roku szkolnego:
  - zebranie informacji (sprawozdania) oraz opinii wśród nauczycieli realizujących program,
  - analiza wyników sprawdzianu klas VI oraz sprawdzianu klas III,
  - analiza materiałów zgromadzonych w portfolio uczniów,
  - zbiorcza ocena osiągnięć uczniów na podstawie danych o ich osiągnięciach zebranych od nauczycieli, opiekunów, pedagogów.

Ewaluacja końcoworoczna zostanie dokonana poprzez obserwację aktywności uczniów, analizę frekwencji na zajęciach oraz zebranie opinii na temat zajęć za pomocą ankiety.

Przyjmujemy następujące kryteria sukcesu:

- 70% uczniów biorących udział w programie uzna go za przydatny i interesujący,
- 60% będzie zainteresowanych dalszym pogłębianiem wiedzy.

ANKIETA DLA UCZNIÓW BIORĄCYCH UDZIAŁ W PROGRAMIE PRACY Z UCZNIEM ZDOLNYM.

Ankieta jest anonimowa. Jej wypełnienie pozwoli mi sprawdzić, czy, i w jakim stopniu, realizowany przeze mnie program spełnia Twoje oczekiwania. Dziękuję za jej wypełnienie.

1. Czy chętnie uczestniczysz w zajęciach pogłębiających Twoją wiedzę i umiejętności?

a) tak

b) nie

2. Jeśli zaznaczyłeś/ łaś „tak”, to dlaczego. Zaznacz wybrane odpowiedzi:

a) zdobywam nowe wiadomości

b) odpowiada mi atmosfera zajęć

c) jest to okazja do spotkań z koleżankami i kolegami

3. Czy według Ciebie posiadasz zdolności, które rozwijasz na zajęciach dodatkowych?

a) tak

b) nie

c) nie wiem

4. Czy odpowiada Ci forma prowadzonych zajęć?

a) tak

b) nie

5. Czy udział w zajęciach daje Ci satysfakcję?

a) tak

b) nie

6. Czy zajęcia w których uczestniczysz pogłębiły Twoją wiedzę?

a) tak

b) nie

7. Czy jesteś zainteresowany dalszym pogłębianiem wiedzy?

a) tak

b) nie

Harmonogram działań

Rok szkolny 2013/2014			
Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin
Zidentyfikowanie i zdiagnozowanie uzdolnień, predyspozycji i zainteresowań uczniów	<p>Obserwacja uczniów przez nauczycieli podczas zajęć lekcyjnych mająca na celu rozpoznanie uzdolnień i zainteresowań uczniów,</p> <p>Wymiana informacji o uczniach pomiędzy nauczycielami uczącymi w danej klasie,</p> <p>Ścisła współpraca wychowawców, nauczycieli i rodziców w celu uzyskania informacji o uczniu,</p> <p>Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,</p> <p>Wybór narzędzi badawczych i Przeprowadzenie ich wśród nauczycieli, uczniów i rodziców (ankiety, testy uzdolnień, badania zainteresowań),</p> <p>Analiza wyników testów i ankiet,</p>	Lider Zespołu Zespół Pedagog PPP	Wrzesień/ październik 2013r
Uwzględnianie indywidualnych potrzeb ucznia w procesie dydaktycznym	<p>Opracowanie indywidualnych zasad pracy nauczyciela z uczniem zdolnym</p> <p>Prowadzenie zajęć przygotowujących do konkursów i olimpiad.</p> <p>Praca metodą projektu z uczniem zdolnym rozszerzająca zainteresowania.</p>	Lider Zespołu Zespół Dyrektor Nauczyciele	Cały rok szkolny
Dostateczna oferta zajęć umożliwiających rozwój uzdolnień	Przygotowanie oferty zajęć pozalekcyjnych.	Dyrektor Szkoły	?
Rozszerzenie współpracy i korelacja działań różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uzdolnionych	Dalsza współpraca z instytucjami, z którymi współpracowaliśmy dotychczas.	Lider Zespołu Zespół Dyrektor	Cały rok szkolny
Zwiększenie zakresu współpracy z rodzicami, zwiększenie świadomości rodziców na temat uzdolnień dzieci i ich wspierania	<p>Konsultacje,</p> <p>Wypełnianie ankiet,</p> <p>Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień,</p> <p>Utrzymywanie współpracy z wychowawcą i nauczycielem opiekunem,</p> <p>Pomoc w organizacji wyjazdów i wyjazdów,</p> <p>Udział w promocji uczniów,</p> <p>Współpraca w zakresie pozyskiwania funduszy na nagrody.</p>	Pedagog Nauczyciele- wychowawcy	Cały rok szkolny
Dołączenie do sieci szkół wspierających uzdolnionych	<p>Udział w szkoleniach, warsztatach</p> <p>Wymiana doświadczeń,</p> <p>Uczestnictwo w konkursach i akcjach organizowanych w ramach programu</p>	Lider Zespołu Zespół Dyrektor	Cały rok szkolny

Rok szkolny 2014/2015			
Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin
Uwzględnianie indywidualnych potrzeb ucznia w procesie dydaktycznym	Prowadzenie zajęć przygotowujących do konkursów i olimpiad. Praca metodą projektu z uczniem zdolnym rozszerzająca zainteresowania. Rozszerzanie wiedzy ucznia zdolnego poprzez modyfikowanie treści kształcenia. Kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce korzystania z informacji oraz rozumowania.	Nauczyciele	Cały rok szkolny
Dostateczna oferta zajęć umożliwiających rozwój uzdolnień	Przygotowanie oferty zajęć pozalekcyjnych w oparciu o potrzeby zdiagnozowanych uczniów	Dyrektor Szkoły Nauczyciele	?
Rozszerzenie współpracy i korelacja działań różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uzdolnionych	Rozwijanie współpracy z dotychczasowymi instytucjami oraz poszerzenie jej zgodnie z potrzebami z innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci zdolnych oraz z instytucjami świadczącymi pomoc w uzyskaniu stypendiów dla uczniów zdolnych.	Lider Zespołu Zespół Dyrektor Nauczyciele	Cały rok szkolny
Zwiększenie zakresu współpracy z rodzicami, zwiększenie świadomości rodziców na temat uzdolnień dzieci i ich wspierania	Konsultacje, Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień, Utrzymywanie współpracy z wychowawcą i nauczycielem opiekunem, Zgłoszenie do dyrektora szkoły wniosku o przyznanie indywidualnego toku lub programu nauczania, Pomoc w organizacji wyjść i wyjazdów, Udział w promocji uczniów, Współpraca w zakresie pozyskiwania funduszy na nagrody i Promowanie osiągnięć uczniów.	Pedagog Nauczyciele- wychowawcy	Cały rok szkolny
Dołączenie do sieci szkół wspierających uzdolnionych	Udział w szkoleniach, warsztatach Wymiana doświadczeń, Uczestnictwo w konkursach i akcjach organizowanych w ramach programu	Lider Zespołu Zespół Dyrektor	Cały rok szkolny

Rok szkolny 2015/2016			
Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin
Uwzględnianie indywidualnych potrzeb ucznia w procesie dydaktycznym	Uczenie samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwiązywania problemów. Kształtowanie twórczej postawy.	Nauczyciele	Cały rok szkolny
Dostateczna oferta zajęć umożliwiających rozwój uzdolnień	Kontynuacja oferty zajęć pozalekcyjnych w oparciu o potrzeby zdiagnozowanych uczniów.	Dyrektor Szkoły Nauczyciele	Cały rok szkolny
Rozszerzenie współpracy i korelacja działań różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uzdolnionych	rozwijać współpracę z tymi instytucjami oraz poszerzyć ją zgodnie z potrzebami z innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci zdolnych oraz z instytucjami świadczącymi pomoc w uzyskaniu stypendiów dla uczniów zdolnych.	Lider Zespołu Zespół Dyrektor Nauczyciele	Cały rok szkolny
Zwiększenie zakresu współpracy z rodzicami, zwiększenie świadomości rodziców na temat uzdolnień dzieci i ich wspierania	Konsultacje, Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień, Utrzymywanie współpracy z wychowawcą i nauczycielem opiekunem, Udział w promocji uczniów, Pomoc w organizacji wyjść i wyjazdów, Wypełnianie ankiet.	Lider Zespołu Zespół Dyrektor Nauczyciele	Cały rok szkolny
Dołączenie do sieci szkół wspierających uzdolnionych	Udział w szkoleniach, warsztatach Wymiana doświadczeń, Uczestnictwo w konkursach i akcjach organizowanych w ramach programu, Organizacja imprez związanych z udziałem w programie.	Lider Zespołu Zespół Dyrektor Nauczyciele	Cały rok szkolny

Program został zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej nr z dnia 19.03.2013 roku.

Lider Szkolnego Zespołu
Wspierania Uzdolnionych

Dyrektor Szkoły